

Raadsvergadering d.d. 14 oktober 2021

Aan de raad,

Onderwerp

Verordening individuele inkomenstoeslag 2021 gemeente Laarbeek

Portefeuillehouder

M.C. Slaets-Sonneveldt

Beslispunten

1. De Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2021 gemeente Laarbeek vaststellen.

Samenvatting

U heeft op 18 maart 2021 het minima- en armoedebeleid van de gemeente Laarbeek vastgesteld. Onderdeel hiervan is het wijzigen van de Verordening individuele inkomenstoeslag. De gewijzigde verordening ligt nu ter vaststelling voor.

De 2 wijzigingen zijn: 1. Werktoeslag: de Individuele Inkomenstoeslag wordt aangepast door gedurende maximaal twee jaar niet uit te gaan van 100% van de bijstandsnorm, maar 130% van de bijstandsnorm bij de uitstroom naar werk; 2. Gezinstoeslag: de Individuele Inkomenstoeslag voor alleenstaande ouders en gezinnen met minderjarige kinderen wordt niet na 36 maanden maar na 12 maanden toegekend.

Aanleiding

De raad heeft op 18 maart 2021 het minima- en armoedebeleid van de gemeente Laarbeek vastgesteld. Onderdeel hiervan is het wijzigen van de Verordening individuele inkomenstoeslag. De gewijzigde verordening ligt nu ter vaststelling voor.

Beoogd effect en/of resultaat

Voorkomen langdurige armoede bij gezinnen (en kinderen), voorkomen armoedeval bij uitstroom naar werk, bevorderen arbeidsparticipatie.

Argumenten

De Individuele inkomenstoeslag is een toeslag voor inwoners uit Laarbeek met een langdurig laag inkomen (36 maanden onder de norm van 100% van de bijstandsnorm). De toeslag is een vast bedrag dat op aanvraag jaarlijks wordt uitgekeerd en vrij besteedbaar is. Door onderstaande gerichte aanpassingen in de Individuele inkomenstoeslag krijgen huishoudens die nu niet uitkomen met hun geld, meer financiële ruimte.

Werktoeslag

Het hebben van betaald werk zorgt ervoor dat de economische zelfstandigheid groeit en is daarnaast een belangrijke factor voor het sociaal en maatschappelijk leven van mensen. De toeleiding naar werk is daarom een belangrijk onderdeel in de preventie van armoedeproblematiek.

Een negatief effect van uitstroom naar werk is echter de kans op een armoedeval, mede doordat het recht op allerlei toeslagen zoals bijvoorbeeld de Individuele Inkomenstoeslag, de Zorgtoeslag en de Huurtoeslag dreigen komen te vervallen. Ter verzachting hiervan wordt de Individuele inkomenstoeslag aangepast door gedurende maximaal twee jaar niet uit te gaan

van 100% van de bijstandsnorm, maar 130% van de bijstandsnorm bij de uitstroom naar werk. Deze aanpassing dient actief gecommuniceerd te worden, waarbij het motto is 'werken loont'.

Gezinstoeslag

Om gezinnen en alleenstaanden met kinderen in Laarbeek tegemoet te komen aan de stijgende vaste lasten, om langdurige armoede te voorkomen en de mogelijkheden om volwaardig te participeren te vergroten, wordt voorgesteld de Individuele Inkomenstoeslag voor alleenstaande ouders en gezinnen met minderjarige kinderen niet na 36 maanden maar na 12 maanden toe te kennen. Onderzoek dat door het Nibud is uitgevoerd in Deurne laat zien dat met name deze groep te weinig budget heeft om goed mee te kunnen doen.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

De extra structurele kosten maatschappelijke participatie bedragen € 6.375,-.

De extra structurele kosten individuele inkomenstoeslag bedragen € 37.000,-.

(+ de extra kosten communicatie (ander onderdeel uit minimabeleid) bedragen € 4.500,-).

Dit is in totaal jaarlijks structureel € 47.875,- extra. Het structureel beschikbare budget was € 35.000,- maar met het vaststellen van het minimabeleid- en armoedebeleid gemeente Laarbeek 2021-2021 (raadsbesluit: 18 maart 2021) is het tekort van € 47.875,- - € 35.000,- = € 12.875,- gedekt uit andere structurele middelen.

Dit voorstel heeft geen aanvullende financiële consequenties omdat deze al middels een begrotingswijziging zijn verwerkt tegelijk met het door de raad vastgestelde 'Minima- en armoedebeleid gemeente Laarbeek 2021-2024'.

Clëntenraad Participatiewet

De cliëntenraad Participatiewet heeft tijdens zijn vergadering op 26 juli 2021 de adviesaanvraag behandeld en is tot het volgende advies gekomen:

1. Beschrijf beter de gevolgen van de voorgestelde wijzigingen en markeer daarbij welke daarvan nadelige gevolgen (kunnen) hebben voor uw inwoners en vooral voor de jongeren tot 18 jaar.

Het gaat daarbij concreet om de referteperiode, de gezinstoeslag en de werktoeslag, inclusief de garantie van volledige compensatie van de wegvallende bijdragen door de Stichting Leergeld.

2. Geef aan of u in uw voorstellen uitputtend gebruikt maakt van de beleidsvrijheid die u hebt.

Onze criteria daarbij zijn:

- het waarmaken van uw zorgplicht door écht maatwerk voor ieder;
- een vangnet voor elke inwoner, dat past bij zijn situatie en (on)mogelijkheden.

3. In dit verband herhalen wij advies dat wij in februari gaven: gebruik de mogelijkheid om de inkomensgrens voor het minimabeleid en voor de bijzondere bijstand vast te stellen op 120% van de bijstandsnorm.

Reactie op advies:

1. De invoering van zowel de werktoeslag als de gezinstoeslag zijn begunstigend beleid. Bij de werktoeslag wordt gedurende maximaal twee jaar niet uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm, maar van 130% van de bijstandsnorm bij de uitstroom naar werk waardoor inwoners vaker in aanmerking komen voor bijvoorbeeld andere toeslagen. Dit juist om armoedeval tegen te gaan.

Bij de gezinstoeslag wordt de individuele inkomenstoeslag voor alleenstaande ouders en gezinnen met minderjarige kinderen eerder toegekend (niet na 36 maanden, maar na 12 maanden). Dit juist om inwoners met minderjarige kinderen extra te ondersteunen.

2. De wetgever stelt bij de Individuele Inkomenstoeslag de volgende voorwaarden: 1. Niet ouder dan 21 jaar maar jonger dan de AOW-leeftijd; 2. Geen of weinig inkomen en vermogen; 3. Geen of heel weinig kans op een baan of op hogere inkomsten. Door het opnemen van de werk- en gezinstoeslag maakt de gemeente Laarbeek gebruik van haar

beleidsvrijheid zodat we bij inwoners die uitstromen naar werk en bij inwoners met minderjarige kinderen maatwerk kunnen toepassen.

3. De raad heeft in maart 2021 ingestemd met het nieuwe armoede- en minimabeleid. Hierbij is een bijstandsnorm van 120% het uitgangspunt geweest. Er is geen reden om kort na het raadsbesluit terug te komen op een verhoging van de norm.

Vervolgstappen

De verordening wordt op de gebruikelijke wijze kenbaar gemaakt.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Verordening Individuele Inkomenstoelage gemeente Laarbeek 2021.
2. Verschillenanalyse.
3. Advies Cliëntenraad Participatiewet.

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek

J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek

F.L.J. van der Meijden